

2. Шелманов А. О. Исследование методов автоматического анализа текстов и разработка интегрированной системы семантико-синтаксического анализа / А. О. Шелманов // Москва, 2015. – С. 36 – 40.
3. Уоссермен Ф. Нейрокомпьютерная техника: Теория и практика. – М.: Мир, 1992. – 240 с.

Світлана Грушко

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Україна

ПЕРЕКЛАД ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИЙ ТРАНСФЕР МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ В НАУКОВІЙ СФЕРІ

Актуальність дослідження. Взаємозв'язок міжкультурної комунікації та перекладу є фактом незаперечним. Проте процеси, які відбуваються під час передавання інформації через міжмовний бар'єр до кінці не прояснені й потребують подальшого уточнення. Переклад наукових та технічних текстів значно ускладнюється через невизначеність термінології, стилістичну специфіку мови оригіналу і національної мови тощо. Без достатньо сформованих професійних інформаційно-комунікативних умінь, перекладач не зможе забезпечити адекватний міжкультурний діалог у такій важливій сфері як наука. Особливою перекладацькою проблемою є переклад полісемічних термінів, від правильності здійснення якого значною мірою залежить доля всього перекладеного тексту в іншомовній культурі. Перекладацька діяльність вимагає знань про певну науково-технічну галузь, структуру науково-технічного тексту, розуміння співвідношень між усіма його елементами й уміння застосовувати адекватні перекладацькі стратегії.

Отже, формування окремого виду професійних інформаційно-комунікативних умінь перекладача науково-технічної літератури вимагає вміння здійснювати повноцінний інформаційно-комунікативний трансфер для перекладу наукових текстів. Цим обумовлена **актуальність** розглянутої проблеми.

Мета дослідження – розглянути переклад як інформаційно-комунікативний трансфер діалогу у сфері науки.

Об’єкт дослідження – науково-технічний переклад.

Проблеми викладання іноземних мов у вітчизняній освітній системі завжди були складними. Багато років ці проблеми мали ідеологічний характер. Немотивоване вивчення іноземних мов призвело до падіння інтересу їх вивчення, і як результат – до серйозних проблем у галузі перекладознавства, що, у свою чергу, привело до певної ізоляції вітчизняної науки.

Сучасні умови існування держави, питання співпраці та інтеграції актуалізували вивчення мов і проблеми перекладу, у першу чергу, науково-технічного перекладу як основи економічного розвитку країни.

У практичному вимірі труднощі перекладу науково-технічних текстів значною мірою зумовлені особливостями наукового стилю, недостатнім рівнем розуміння термінології та структури науково-технічного тексту, що й ускладнює трансфер передачі наукової та науково-технічної інформації, а також вибір адекватних перекладацьких рішень.

Опанування цих труднощів і дотримання вимог сприяє якісному перекладу. Лінгвісти-перекладачі [1, 2] виділяють чотири основних вимоги: 1) переклад має бути адекватним, чітким, зрозумілим для користувача, логічним, послідовним, повним; 2) інформацію необхідно передавати грамотно з точки зору лексико-граматичних особливостей літературного варіанту рідної мови, текст перекладу має відповідати оригіналу за стилем, водночас із дотриманням стилістичних норм рідної мови; 3) переклад має бути грамотним з точки зору галузі, в якій виконується, мають бути стандартні словесні вирази, які використовуються у певній галузі знань, відповідати жанровим особливостям тексту, а термінологія, яка використовується в тексті перекладу, повинна відповідати нормативним документам країни; 4) текст перекладу має бути вільним від орфографічних та синтаксичних помилок і відповідати вимогам редакційно-видавничого оформлення (якщо це письмовий офіційний варіант перекладу).

Переклад завжди потребує знань у певній галузі, а відповідно і певної фахової підготовки перекладача. В цьому аспекті слід звертати особливу увагу на ті «універсальні» мовні проблеми, які виникають у перекладачів: наявність поширення складнопідрядних речень, що потребують грамотного поділу при перекладі на прості речення із дотриманням граматичних норм рідної мови; певні терміни, запозичені із споріднених галузей знань; посилання на різні розділи, які ще не перекладені рідною мовою; безконтекстні фрагменти; посилання на незнайомі прізвища.

Отже, можна дійти **висновків**, що адекватний переклад науково-технічної літератури має бути пов'язаним із структурними особливостями і принципами іноземної і рідної мов у контексті середовища, де вони існують. Переклад науково-технічних текстів не зводиться до виконання стандартних лінгвістичних перетворень, а є концептуальним міжмовним ключем, здатним трансформувати поняття та перекодувати приховані значення. Завдяки перекладу досягається концептуальне порозуміння різних культур, відбувається міжкультурний трансфер науково-технічної інформації, діалог у наукових галузях.

Література

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод. – М. : Международ. отношения, 1975. – 296 с.
2. Ванников Ю.В. Типы научно-технических текстов и их лингвистические особенности. – М. : Наука, 1985. – 267 с.

Лідія Дербеньова

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Україна

ПОЛІСЕМІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ТЕКСТУ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Розвиток сучасної науки і техніки викликає необхідність у диференцьованій і багатообразній спеціальній технічній термінології.